

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ



ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину 6 дин.
на пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

Недеља 29. Септембра 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Прегледати ваља слати унутрицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 62. РЕДОВНИ САСТАНАК 22. Јула 1891. год.

Председавао председник г. Мил. Р. Маринковић, од
одборника били: К. Д. Главинић, Н. Р. Поповић, Р. Дра-
говић, М. Ј. Марковић, Ђ. С. Новаковић, М. Велизарић,
В. Виторовић, Љ. Јовановић, К. В. Михајловић, Р. Пе-
тровић, Јов. Станковић, М. Јовановић, С. Ј. Азријел,
И. Цветановић, Ф. Васиљевић, Л. Дашковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука сед-
нице, држане 19. Јула 1891 год. и у одлуци
КББр. 486 учињена је после поименичног гла-
сања са 12 гласова против 4 ова измена: да
Јован Шеллинг и компанија буду дужни плаћати
половину таксе за мерину општинску на камен,
који у варош уносе жељезницом ради каддрми-
сања београдских улица.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у
прошлој седници одбор решио:

- а) да се оправка основних школа уступи
Антонију Глигоровићу по цени од 3667 дин; и
- б) да се откопавање земље и полагање тро-
тоара у обреновој улици уступи Ставри Кости-
ћу по означеним ценама.

Како у тој седници од 19. јула није било
довољног броја чланова одбора за решавање
нових предмета, то молб одбор да ова решења
потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у све-
му сва ова одборска решења.

III.

Одборник г. Соломон Азријел пита председ-
ништво, да ли лиферанти пиротских плоча пла-
ћају општини београдској мерину на плоче гоје
у варош уносе, и ако не плаћају зашто?

По саслушању овога председништво је од-
говорило, да ће ову ствар извидети и одбору
реферисати.

IV.

Председништво износи одбору на мишљење
молбе којим се траже уверења о имовном стању.

По прочитању ових молба СБр. 10665, 10359,
10334, 11155, 10360, 10357, 10881, 11061, 10639,
10400, 10386, 10329, АБр. 1599 одбор је из-
јавио мишљење, да се предходно суд увери о
имовном стању молилаца Миледе Татаревић,
Косте Стефановића, Милице Даниловић, Васе
Поповића, Александре Ђорђевић, Савке Богда-
новић, Христине Михајловић, Давида Поповића,
Јована Кољевића, Младе та Живковића, Дими-
трија Станкировића, Персиде Милића, Данице
Кољевића и Јанаћка Х. Фицо — на тек онда
да им изда тражено уверење.

V.

По прочитању молбе Јовача Станића стра-
жара дуванског, којом тражи помоћи општинске
да може своје болесно дете послати у бању, —
одбор је решио, да се молцоу Јовану Станићу
изда из општинске благајне а из партије буџе-
том одређене за непредвиђене трошкове, на име
помоћи шездесет динара под условом, ако је
српски поданак.

VI.

Председништво саопштава одбору, да је од-
правио телеграм Њ. В. Краљу Српском у Пе-
троград, којом је, честитајући му сјаја и искрен
дочек од стране руског народа, молво Њ. В.
у име општине београдске да буде милостив
благодарити Њ. Императорском Вел. Цару Рус-
ком на пријатељском и срдачном дочеку, којим
је изводео предустрести нашега Краља.

По саслушању овога одбор је овај извештај
примио к' повољним знању и одобрио у свему
поступак председника.

VII.

Председник извештава одбор, да у здању
општинском нема довољног простора за смештај
свих органа општинских, а нарочито је негодно,
што за ново установљено књигводство и
изабратог пижињера за кој г. Мареша нема баш
никаквог места и молб одбор, да ову незгоду
одклони.

По саслушању овога одбор је овластио пред-
седника општине, да узме под кирију подесну
зграду за смештај ових одељења на о изврше-
ном одбор да извести.

VIII.

Председник износи на решење акт минис-
тарства просвете АБр. 1575 којим се тражи од
општине да за топчидерску основну школу на-
бави удесан локал, пошто је зграда у којој је
сада смештена школа посве хрђава.

По прочитању тога акта одбор је после по-
менично гласања са 9 гласова против 1 (ше-
сторица нису гласали) решио, да председник
општине са г. Марком Велизарићем одборником
прегледа и узме под кирију кућу на топчидер-
ском брду, коју је г. Велизарић предложио и
да по предлогу г. Николе Р. Поповића поради
код г. министра да се у Топчидеру оснује што
пре занатлијска школа.

IX.

По прочитању молбе еснафа хлебарског АБр.
1650 којом тражи, да се повиси цена хлеба, од-
бор је по саслушању цене брашну и жити и по
поименичном гласању са 11 гласова против 3
(двојица нису гласали). — решио, да цена хле-
бу остане иста, т. ј. 23 паре дин. по килограму.

64. ВАМРЕДНИ САСТАНАК 24. Јула 1891. год.

Председавао председник г. Мил. Р. Маринковић од
одборника били: С. Ј. Азријел, В. Виторовић, Р. Р. Ђир-
ковић, М. Велизарић, Љ. Јовановић, Р. Петровић, Ђ. С.
Новаковић, И. Цветановић, Ј. Петковић, М. Јовановић,
Р. Пуљевић, Ф. Васиљевић, К. В. Михајловић, Н. Р. По-
повић, К. Д. Главинић, Ђорђе Николић, Лаза Дашковић,
Р. Драговић.

I.

Прочитан је записник седнице држане 22.
Јула 1891 год. и у одлуци КББр. 498 учиње-
на је измена у томе, да председник општине са
г. Марком Велизарићем прегледа зграду пред-
ложену за школу топчидерску, и поднесе одбо-
ру своје мишљење а не да је одмах и под ки-
рију узме.

II.

Председништво саопштава одбору, да је у
прошлој седници одбор решио:

- а) да се Јовану Станићу изда 60 д. помоћи;
- б) да председник општине узме под кирију
кућу за потребу општинску;
- в) да цена хлеба остане иста.

Како у тој седници од 22. Јула о. г. није
било довољног броја чланова одбора за решава-
ње нових предмета, то молб одбор да ова ре-
шења потврди.

По саслушању овога одбор је усвојио у све-
му сва ова одборска решења.

III.

По прочитању акта истражног судије за вар.
Београд АБр. 1685 и акта кварта терезијског
управе вар. Београда АБр. 1686, којим се тра-
же уверења о владању и имовном стању извес-
них лица одбор је изјавио, да му је Јованка
Јовановић, служавка олд. непозната и да је Ми-
хајло Васиљевић, бакалин олд. средњег имов-
ног и привредног стања.

IV.

Председник напомиње, да је после свршеног
отварања понуда за електрично осветљење ва-
рши приспела накнадно понуда Crompton a i
comp. из Лондона; да је комисије за осветљење
и ову понуду проучила, и да неби шкодило да
се извештај комисије о тој повуди прочита и
пошто је овај извештај АБр. 1688 по одобрењу
одбора прочитан, — одбор је примио исти у
свему и према предлогу комисије одбацио по-
нуду Кромптона и комп.

V.

Одборник г. Мата Јовановић примећује, да
ће приликом дебате о уговору за осветљење чи-
нити своје примедбе на исти, пошто он као
члан комисије за осветљење није присуствовао
свима састанцима комисијским, у којима је овај
вацрт уговора претресан.

По саслушању овога одбор је примио к знању ову изјаву г. Јовановића.

VI.

Председништво објављује, да је на дневном реду претрес уговора о електричном осветљењу вар. Београда што се има закључити са г. Периклесом Цикосем из Милана као најповољнијим понуђачем.

Но пре но што би се прешло на претрес самога уговора требало би прочитати примедбе на тај уговор, које је написано учинио одборник г. Марко Леко, и по прочитању тих примедба АБр. 1690 одбор је усвојивши у начелу поднети нацрт уговора као мишљење већине комисијске, — одбацио је начелне примедбе г. Др. Марка Т. Лека, и приступио специјалном претресу нацрта уговора.

По прочитању сваке тачке по наособ одбор је решио, да се у уговору АБр. 1689, што је поднела комисија за осветљење, унесу ове измене и допуне:

Наслов да гласи: „Уговор закључен између општине вар. Београда и г. Периклеса Цикоса из Милана о осветљењу Београда електрицитетом.“

Чл. 1. После речи: „У вароши Београду“ да се дода: „а“, а после речи и „његовом атару“ да се дода: (ако општина за потребно вађе, да и тамо овако осветљење уводи.)“

Чл. 2. примљен без измене.

Чл. 3. Између прве и 2 тачке да се дода: (Види чл. 68.)“

Чл. 4. На крају овога члада да се дода: „само земљиште и његову величину одредиће надзорна комисија у споразуму са повластичарем.“

Чл. 5. примљен без измена.

Чл. 6. Речи „варошког преставништва“ да се изоставе, а на место њихово да се метну: „општине београдске“.

Чланови 7, 8, 9, 10 и 11, прилиени су без измена.

Чл. 12. Овом члану да се дода: „Где треба какве сироводнице уводити одредиће надзорна комисија у споразуму са повластичарем. Где би се у пракци показало, да су ваздушни сироводници штетни и непрактични, повластичар је дужан на позив надзорне комисије заменити исте подземним о свом трошку.“

Чланови 13, 14, 15 и 16, примљени су без измена.

Чл. 17. Уместо „4 и 5 сијалица“ да се замене са „6“ и „7“ Реч „заменити“, да се за-

мени са речју „извршити“. На крају члана: (види чл. 64)“ да се избаци.

Чл. 18, 19, примљени без измена.

Чл. 20. Овом члану да се дода алинеја: „По томе плану повластичар је дужан израдити ситуациони план целе инсталације у размери 1:500 у коме ће тачно назначити сваки спроводник, лампу (оламену или сијалицу) и сваки други објект, било за улично осветљење било за какву другу потребу, са назначењем интензивности лампе, нормалним свећама а јачину струје у ватима. Сваку измену или допуну повластичар ће бити дужан да у тај план уцрта и план стави на расположење комисији.“

Чл. 21 и 22. примљени без измена.

Чл. 23. На крају да се дода: „Овако утврђени интензитет лампа мора бити постојан.“

Чл. 24. примљен без измена.

Чл. 25. На крају прве алинеје реч „сатова“ да се замени са „часова“. У 2 алинеји речи: „утврдиће се нарочитом таблицом“ да се замене са: „утврдиће надзорна комисија нарочитом таблицом.“

Чл. 26. да гласи: „Повластичар је дужан осветлити или целу варош или поједине њене делове и вац рокова, који су утврђени горе поменутом таблицом, ако то општинска власт захте. У тој ће цели надлежна општинска власт послати повластичару нарочиту писмену поруку са назначењем времена за почетак и свршетак траженог осветљења. (види чл. 29.)“

Чланови 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, примљени су без измена.

Овде је прекинуто даље претресање уговора с тим, да се у идућој одборској седници продужи и доврши.

66. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

28. Јула 1891 године.

Председавао председник г. Мил. Р. Маринковић, од одборника били: г. г. М. Велизарић, Р. Петровић, В. Виторовић, Р. Р. Ђирковић, Л. Дашковић, Р. Драговић, К. Д. Главинић, К. Б. Михајловић, Мата Јовановић, Јов. Станковић, Ф. Васиљевић, С. Ј. Азријел, Милут. Ј. Марковић, Милан С. Денчић, Ј. Петковић, К. П. Михајловић, И. Цветановић, В. С. Новаковић, В. Николић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. јула 1891 год. и учињене су следеће измене: у одлуци бр. 502 да је Михајло Васиљевић слабог имовног стања.

— Крај зграде, покрај покојног му газде.
— Да ли ме може одвести когод до његовог гроба?

— Зашто да не може? Еј, Ваљка! доста си се с мачком јурио. Одведи господина на гробље, па му покажи поштарев гроб

На те речи један одрпан, црвен и крив дечко дојури к мени и одмах поведе на гробље.

— Јеси ли познавао покојника! запита га путем.

— Како да нисам! Он ме је научио да режем свирале. По некад иде он (Бог да му душу прости!) из крчме а ми за њим вичемо. „Чича! чича! дај ораја!“ А он нам да пуно, тако се он све с нама играо.

— А спомињу ли га путници?

— Па сад мало путника и има; само по каткад заседатељ паврне, а њему није до мртвих. Једино што је овог лета долазила једна госпођа па је она питала за њега и ишла на његов гроб.

— Каква госпођа запитах ја с љубопитством.

— Дивна госпођа, одговори малишан; возила се на иптову са шест коња, водила

У одлуци бр. 505, да се речи: „усвојивши у начелу поднети нацрт уговора као мишљење већине комисијске, — одбацио је начелне примедбе г. Марка Т. Лека“ замене са: „усвојено је у начелу поднети нацрт уговора као мишљење већине комисијске и приступио п. т. д.“

На крају те одлуке да се речи: „и доврши“ изоставе.

II.

Председништво извештава одбор, да је на дневном реду продужење претреса пројекта уговора за електрично осветљење као и да је одборник г. Марко Т. Лепо поднео своје примедбе написано и на остале чланове овога уговора.

По саслушању овога одбор је решио:

а) да се продужи претрес пројекта уговора од 41 члана са читањем примедба г. Лека на те чланове, а примедбе његове на чланове који су у прошлој седници усвојени, да се прочитају у идућој одборској седници;

б) да се у нацрт уговора АБр. 1689 унесу ове измене и допуне:

Чл. 41. На крају да се дода „изузевши одредбе чл. 43.“

Чл. 42. Примљен без измена.

Чл. 43. У почетку да се дода: „Повластичар је обвезан за све време трајања ове повластице пратити развитак и проналаске на пољу електротехнике и да сваки бољи, практичнији и јефтинији проналазак, било у производњи електричне струје, било електричне светлости, заведе у инсталацију београдског осветљења тако, како би ова инсталација увек остала на висини савремене науке и пракције.“

На крају овога члана да се дода: „Исто ће тако повластичар на позив надзорне комисије сваке три године мењати цене електричних справа и прибора (види чл. 36) кино и намештања и оправака (види чл. 34) ако се у року цене њихове промену.“

Чл. 44. У овоме члану да се избаци све сем прве тачке.

Чл. 45. У другој тачци између речи „мањак“ и „од 0.05“ да се дода реч „већи.“

Чл. 46. примљен без измене.

Чл. 47. На крају овога члана да се дода: „О резултату сваке пробе, у којој се вађе мањак већи од 0.05, повластичар ће се одмах сутра дан писмено известити и приступити извршењу чланова 45 и 46“

Чл. 48. Између речи „ставити“ и „једну“ да се дода реч: „бесплатно.“

ПОДЛИСТАК.

ПОШТАР

ПРИПОВЕТКА

А. С. Јушкина.

(свршетак.)

То је било у јесен. Сиви облаци покривали су небо; хладан је ветар дувао преко пожетих поља, односећи црвено и жуто лишће с дрвећа које је опадало, а стиглох у село са задаском сунца и зауставих се пред поштанском кућом. Из предсобља (где ме је негда пољубила Дуња) изађе дебела баба, која ми на моја питања одговори, да ће бити година дана од како је стари поштар умро, да се у његову кућу уселио пивар и да је она жена пиварева. Мене би жао мог узалудног путовања и они седам рубаља, што сам их за бадава потрошио.

— Од чега је умро? запитах пивареву жену.

— Од пића, баћушка, одговори она.

А где су га саранили?

троје мале деце и дојињу и црног монса, а кад јој казаше, да је стар поштар умро, удари у плач и рече деци „седите ви мирно, а ја одох на гробље“. А ја јој се понудих, да је водим. А госпођа ми одговори: „знам ја и сама пут.“ И даде ми сребрн петак . . . тако добра госпођа!

Ми дођосме на гробље, голо место ничим неограђено; по гробовима с дрвеним крстовима нигде једног дрвчета да је било. У свом нисам видео тако жалосно гробље.

— Ево, ове је гроб старог поштара, рекне ми малиша, скочивши на једну гомилу песка, у коју је био забоден црн крст с бакарним распећем

— И госпођа је долазила овамо? запитам ја.

— Долазила, одговори Ваљка; ја сам гледао на њу издаље. Легла је овде па је тако дуго лежала. Онда је отишла у село, и зовнула попа дала му новаца па отишла а мени дала сребрн петак . . . славна госпођа!

И ја дадох малиши петак и нисам више жалио ни долазак, ни оних седам рубаља, што сам их потрошио.

Чл. 49. усвојен већином гласова без измена.

Чл. 50. усвојен без измена.

Чл. 51. Место „46 и 47“ да се стави „49 и 50.“

Чл. 52. усвојен већином гласова са овим изменама: Речи „пошто се такви случајеви могу десити само услед недовољне јавне сигурности, то“ и речи: „и сличну штету изазвану на прибору за осветлење“ да се изоставе. На место „46 и 47“ да се стави „49 и 50.“

Чл. 53 и 54, спојени су у један члан 53. који да гласи: „Ако се прекид осветлења изазове или се прибор за осветлење оштети јавним нередом, буном, или сличним догађајима, даље, ако би прекид осветлења или штету на прибору за осветлење произвео какав елементаран догађај или каква неодољива сила онда је повластичар ослобођен сваке казни за прекинуто осветлење и сам сноси материјалну штету.“

Чл. 55, да буде чл. 54 и да гласи: „У опште узев повластичар је одговоран за сваки несређен случај или штету нанесену ма коме било инсталацијом или експлоатацијом овога предузећа.“

Чл. 56 да буде чл. 55 и примљен је без других измена.

Чл. 57, да буде чл. 56 и да гласи: „Радови око извршења овога уговора морају почети најдаље после два месеца од дана потписа и одобрења. Ако повластичар после поменуто два месеца радове не отпочне, или ако за осамнаест месеци од дана потписа и одобрења овог уговора не буде готов са осветлењем у целом варошком рејону, предвиђеном овим уговором, повластица ће му се одузети а тако исто и положена кауција (чл. 69) у име казне за неизвршење овог уговора.“

У том случају дужан је повластичар уклонити постављењу инсталацију у року од три месеца и све довести у редовно стање. Ако ово не учини сав материјал и прибор припада општини без накнаде.

Чл. 58, да буде чл. 57. Место речи „броја година“ да се стави „времена.“ Место чл. 56 да буде „чл. 55.“ После речи: „са свим материјалом“ да се дода „и прибором“, а после речи „бити у“ да се дода „потпуно.“

Чл. 59, да буде чл. 58. На крају прве тач. место речи „почетка експлоатације“ да стоји: „дана потписа и одобрење уговора.“

Чл. 60, да буде чл. 59. Тачка под а) да гласи: „Из трошкова за постројење инсталације.“

У тачци б) пред последњом речи „рачунима“ да се дода „исплаћеним.“ На крају овога члана да се дода: „У случају сумње о истинитости тих рачуна поступиће се по члану 63.“

Чл. 61, да буде 60. У првој тачци место „три године“ да буде „једну годину.“

Чланови 62 и 63 да буде чл. 61 и 62. Примљени без измене.

Чл. 64 да буде чл. 63. У првој тачци, место „повластичара и општине београдске“ да стоји: „општине београдске и повластичара.“

Чл. 65 и 66. да буду чл. „64 и 65.“ Примљени без измена.

Чл. 67 да буде чл. 66. У почетку друге тачке реч „текућег“ да се изостави.

Чл. 68 да буде чл. 67. У почетку члана место речи: „Представништво општине београдске.“ да стоји „општина београдска.“ На крају члана да се дода: „Хонорар члановима сталне комисије и трошкове учињене у вршењу њене дужности сносиће обе уговорачке стране подједнако.“

Чл. 69 да буде чл. 68. Примљен без измене.

Чл. 70 да буде чл. 69. Место последњих речи: „кад експлоатација осветлења отпочне,“ да стоји: „после шест месеци од почетка експлоатације осветлења у целом рејону предвиђеном овим уговором.“

Чл. 71 да буде чл. 70. Речи „за осветлење“ да се замене са „овом предузетом.“ На крају друге алинеје да се дода: „пошто се наплате из тих прихода сва општинска потраживања.“

Чл. 72 да буде чл. 71. Место речи „осветлења“ у првој тачци да буде „предузећа.“ Реч „или“ између речи „покретни“ и „непокретни прибор“, да се замени са „и“.

Чл. 73 да буде чл. 72. Речи „и Француском“ да се изоставе.

Чл. 74 и 75 да буду чл. 73 и 74. Примљени су без измена.

III.

На предлог г. Соломона Азријела одборника, а по саслушању цене жити и брашну, одбор је решио, да се цена хлебу повиси од 23 паре на двадесет и пет пара динарских по килограму.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ.

Основне школе: У основним школама у Београду уписано је за ову годину 3166 ученика и то: у школи код саборне цркве 186 мушкараца и 161 девојчица; на теразијама 305 мушк., и 197 дев.; на дорћолу 213 мушк. и 191 дев.; у Савамали 116 мушк. и 66 дев.; у вежбаоници 5 мушк. и 173 девојчице; на јалији 61 мушк. и 62 дев.; у палидули 224 мушк. и 165 дев.; на врачару 454 мушк. и 380 дев.; у приправном разреду 63 које мушкараца које девојчица; а у 5. разреду више основне школе уписало се је 154 мушкарца.

Комора. Као што се из објаве у општинск. новинама види, министарство војено наредило је, да сваки онај који има давати комору буде дужан да исту има у приправности како би је могао на први позив ставити војсци на расположење.

Разрез коморе учињен је још пре две године. Од тог доба па до данас стање појединих грађана београдских у многост се је изменило, а и многе жалбе постоје против тога разреза. За то је одбор општински, да би овај терет што праведније био расподељен, изабрао у прошлој седници својој повереништво које ће разрез коморе прегледати и према данашњем стању обвезника поправити.

За поверенике изабрати су:

За кварт варошки: Милован Миленковић, Сол. Азриел, трговци Миленко Павловић, пензионар;

За кв. теразијски: Милош Обрвенежевић ковач, Димитрије Наумовић казапција, и Сима Ч. Поповић, пензионар;

За кв. врачарски: Чета Поповић, пензионар, Јеремија Миливојевић, бакал. и Милан Бркић, магација;

За кв. палилулски: Пера Љубишић, чиновник, Главне контроле, Настас Крстић платнар, и Мита Маријановић, земљоделац;

За кв. дорћолски: Живко Јовановић, чиновник, Марко М. Марковић, трговац, и Јанаћ Константиновић, бакалин;

За кв. савамалски: Стеван Бајаловић, проф. Павле Цветковић, магација, и Периклес Зако, трговац.

Поклон. У данашњем листу доносимо благодарност општине београдске г. Ферарију на покловених 500 дин. у злату сиротињи београдској. Ову ће суму суд општински као и све остале спровести у фонд сиротињски, те ће тиме много више помоћи сиротињи београдској него, кад би се та сума одмах поделила.

Лицитација. 3. Октобра о. г. држаће се и по трећи пут усмена јавна лицитација за набавку 300 куб. мет. дрва за огрев апсана и канцеларија црвостепеног суда пожаревачког, пошто прве две лицитације нису могле бити одобрене због велике цене.

Лицитација ће се држати пред кафаном „Два бела голуба“ у Пожаревцу, а кауција је 10% од из лицитиране цене.

Статуа др-а Јосифа Панчића. Г. Ђока Јовановић, вајар, уступио је општини београдској статуу Јосифа Панчића, коју је он као своје дело изложио био у салону париском. Општина је београдска ову статуу примила но још писмо у стању да јавимо, на коме ће месту статуа бити подигнута.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Г. Филип Ла Ренотијер од Ферари из Париза, опште познати српски добротвор, поклатио је сиротињи београдској 500 дин. у злату.

Суд општине вар. београда изјављује у име сиротиње своје најтоплију благодарност племенитом дародавцу.

ББр. 4073. Од суда општине вар. Београда 26. Септ. 1891. г.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ.

Општина Београдска издаваће путем јавне лицитације следећа непокретна добра, набавке и разна права, и то:

30. Септембра.

Ков коња чете пожарне.

3. Октобра.

Изношење ђубрета из свију квартова

8. Октобра.

Џубок од говеђих месарница.

11. Октобра

Набавка канцеларијског материјала.

15. Октобра.

Права за вађење и продавање песка са обале савске и дунавске.

18. Октобра.

Набавка 23.000 кила јечма, и 26.000 кила зоби, за коње пожарне чете.

21. Октобра.

Земљиште у бари венецији између краљеве баште, жељезничког пута, саве па до

шанца код војеног магацина, има простора 74.360 кв. м.

24. Октобра.

Утрину општинску за попашу у 14 парцела има простора 400 хектара.

28. Октобра.

Набавка 25.500 кила мекиња пшеничних.

31. Октобра.

Право на наплату таксе за фијакерске станице.

5. Новембра.

Подрум испод мушке основне школе код саборне цркве, згодан за бакале, кафеције и трговце.

Све ове лицитације држаће се у рачуноводству суда општ. вар. Београда.

Услови сваке од ових лицитација могу се видети у рачуноводству до дана лицитације, а и на дан овај.

Из рачуноводства суда општ. вар. Београда
24. Августа 1991 год СБр. 12.908

СТЕЧАЈ.

Општина београдској потребан је још један марвени лекар, који ће имати плате 3000 дин. годишње, а према способности и усталаштву плата му се може повећавати.

Марвени лекари, који би желели да се приме општинске службе, нека се пријаве писменом молбом, снабдевену нужним исправама, најдаље до 15. октобра 1891 год.

АБр. 2452. Од суда општине вар. Београда,
21. Септ. 1891. г.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

држан 14. Јуна 1891. год.

по стенографским белешкама

Председник Отгарам састанак и молим вас да изволите чути протокол прошлог састанка.

Секретар чита протокол од 12. Јуна.

М. Марковић. Мислим да није добро записана одлука односно Лодине улице. Одлучено је: да се приступи калдрмисању лодине улице кад буде дошао ред на њу по одређеноме плану а овако није записано.

Д. Дашковић. Ми смо ту одлуку другаче донели. Ми смо решили да се упита становништво лодине улице какав тротоар жели: циклоп или обичан па такав и да буде и да се изврши том приликом и претрес калдрме.

М. Марковић. Тако није решено односно калдрме; а односно тротоара стоји им до воље ако хоће да га и мермером патошу јер га они плаћају.

Д. Дашковић. Ја би молио да се прочита још једном та одлика о ломиној улици. (Секретар чита.)

Председник. Молим вас дакле кажите шта да се исправи у протоколу. Овде је написано да се инвеладија изврши тачно по

нивелети коју је одборска комисија одредила и одбор примио. Је ли тако? (јесте) Примате ли то? (примамо) Друго: да се ломина улица калдрмисе калдрмом по извештају раније одборске комисије кад дође на рад. Ми се сад не смемо да пуштамо у калдрмисање јер смо већ многе радове започели па је питање можемо ли их свршити. Но може се само калдрма оправити где-где и направити циклоп тротоар ако то становници желе.

М. Марковић. Ја мислим да се дода по раније утврђеном распореду за калдрмисање улице од стране комисије.

Д. Дашковић. Ја би желео да знам за што је одређивана ова комисија кад је се хтело да остане при решењу раније комисије? Међутим то што смо ми ставили у извешћу писмо ставили на памет но по молби становника.

Председник. Дозволите ми да вам саопштим одлуку. Комисија је одређена ради тога да одреди везу између лодине и балванске улице с једне и лодине и каменичке с друге стране. Остало је раније решено.

Д. Дашковић. Ја нисам противан ма каквој било одлуци одбора али мислим да ће бити штетно по здравље становништва ако се оне баруштине у ломиној улици оставе.

Председник. Па лепо. Да додамо у одлуци: да се калдрма оправити где је улегнута те да се не праве баруштине.

То ће извршити општински суд преко својих органа у границама кредита ако може, а ако не може поднеће вама предлог шта се има урадити и колико кредита треба те да одобрите.

А. Одавић. Из говора чланова комисије који су ишли да прегледе ту лодину улицу, видим да у њој има улокнутости где се напуну воде и направе се баруштине а знам да улица није ни широка ни дугачка много. И кад ће се већ вршити претрес калдрме, за што се неби и нивелисало? Ради тога ваљало би послати општинског инжињера да види шта би се имало урадити, да направи предрачун и да се према њему нареди рад ако општински суд има кредита толико; ако га нема онда да реферирате одбору па ће одбор решити шта да се ради.

Председник. Рачун о инвеладији и калдрмисању не може бити тако велики али то се неће чинити према одборској одлуци већ само поправка калдрме на местима где је покварена. Та поправка врши се привремено. Међутим ако одбор налази према разлозима предговорника да треба одма извршити нивеладију и калдрмисање ми немамо ништа против само што морам напоменути да ће толики посао тешко моћи да се изврши у овој години због многих других већ започетих радова.

М. Марковић. У колико председник није казао све дозвољте да ја допуним ову ствар. Јасно је: ако би ми решили да се калдрмисе ломина улица, онда би морали да наредимо да се направи предрачун, да се држи лицитација итд. а у томе би нас затекао и месец Септембар и рђаво време које би спречило рад. Кад ома не може мо бити сигурни да ће се довршити рад у улицама у којима је саобраћај тако жив, као у Кнез Мијаиловој и др. онда не би имало никаква смисла предузимати рад и у овој улици која се може уврстити у рад најслабијих улица по саобраћају. Кад дође ред на ту улицу, онда нека се ради у њој али

сада никако јер би иначе сви становници имали права да се обраћају молбама и да траже да се и у њиховој улици направи калдрма преко реда као и у ломиној.

Са тога дакле ми треба да се и овде и свуда обазиремо на двоје: прво: да ми оно што одобримо да се рада можемо довршити са имајућом радном снагом а друго: да гледамо да се посао не предузима преко утврђенога реда по важности улица за саобраћај итд.

Кад би урадили противно томе, ја мислим да би погрешили и да би нам то и у доцнијем раду сметало.

А. Одавић. Ја нисам тражио, да се улица одмах нивелише. Ја сам пролазио друго дана у тој улици и видео сам да има покварене калдрме. С тога сам тражио, да инжињер види у колико треба да се оправити и ако буде велика цифра, онда је боље да се у једанпут и нивелише.

Председник. Ова се исправка протокола прима и општински суд учиниће шта треба.

Д. Дашковић. Ја сам ономад говорио са становницима те улице и казао им да се не може ове године свршити, а они па то веле, само ви дозволите а њихова је брига да буде готова за два месеца.

М. Марковић. Ниједан становник у својој улици није испунио оно што је обећао. Они само траже и кад им се учини они онда измишљају свашта.

Д. Дашковић. Онда ја молим да се убудуће запише на хиртији што је њен задатак, а не овако усмено, па после да се овакви разговори чују.

Председник. Сад да пређемо на дневни ред.

Вечерас сам позвао седницу нарочито због трамвајског питања. Јуче смо сазвали трамвајску комисију и она је претресла ову допуну уговора предузимачевог.

Предузимач је ову допуну зато предложио што налази, да су техничке тешкоће на земљишту и треба предходно оне да се сврше и тек тада може потписати уговор и положити кауцију

Сад молим вас чујте извештај комисије.

М. Велизарић. Само једну малу исправку на тај ваш говор. Ми не мењамо уговор, него само се о једној тачки уговора споразумевамо.

Председник. Молим вас прво чујте извештај. Молим г. Капетановића да прочита (г. Капетановић прочита —

Има и одвојено мишљење члана г. Раденка и он ће га усмено изказати

Р. Драговић. Ја ћу вам казати за што се нисам могао сложити.

Комисија се јуче састала и овакав извештај донела као што сте чули. Први пут није примила макадам а после дозволила. Ја као члан комисије нисам се могао сложити с тога, што је све овде код нас свршено било и дошло се до потписа уговора. Сада се предузимач досетио и хоће да све улице макадамом преправи за трамвај и ја сам да му се то неодобри. Његово је тражење неправедно по грађанство. Из самог извештаја комисије види се да ће бити прашине од макадама чим и већина тражи да полива та места и чисти да не би свет гутао прашину и газио блато. Држим да би се правда задовољила да предузимач направи шине по начину како је сад калдрма било коцкиста било проста, а гди нема калдрме никакве ту да мете макадам. Имам још и

У да кажем, да је и г. Чађевић хтео да говори после решења уговора, па му је казано, да не може да се мења. Сад како може овај предузимач могли би и ми у нечем изменити.

С. Чађевић. Ја сам исто тако противан да се меће макадам онде гди постоји калдрма Шта више био би и за то, да му се и тамо где калдрме нема наложи, да доцније и тамо стави калдрму. Ово је специјална ствар о овом предмету. А што је напоменуо наш пријатељ и друг г. Раденко зајста ја сам питао, да ли је закључен уговор и тражио сам да ми се објасни а то је било у овоме. Мени је било нејасно за што да ми пристанемо на трећу тачку уговора, да он има право да вуче и друге терете и еспапе, те да му на тај начин дозволимо, да узме зараду толиким нашим људима, који од тога живе, а без икакве користи за општину.

За овај случај. Мисмо дали да може да вуче терете. (Председник. Молим говорите о ствари.) Па ја оствари и говорим Хоћу тиме да кажем. Кад он тражи да се мења уговор онда и општина треба да извојује нешто за себе. (Чује се: Тако је.)

Ја господо нисам никако за макадам. Каква би напр. Васина улица била, кад би у њој дошао макадам. То се не да одобрити, јер би прашина чинила грдне штете.

На кратко. Кад он хоће да мења уговор за што ми неби на своју корист што у истом поправили. (Тако је.)

М. Капетановић. Ја ћу у неколико да ти објаснења. У прошлој седници говорило се као да предузимач тражи нешто за свој интерес. Ја сам се известио како је општина плаћала макадам а како калдрму, па сам добио овакав одговор. Обична калдрма прави се од 2—2 $\frac{1}{2}$ дин. од метра а макадам кошта општину 4 $\frac{1}{2}$ дин. — Дакле диференција од 1 $\frac{1}{2}$ дин. скупљи макадам. То значи да предузимач неће корист за себе, него хоће да прави што је скупље, само да је згодније и да је пут сигурнији, да је возња еластична и боља итд.

Он хоће сада да прави план за линију и с тога тражи да се то предходно реши да не би правио план другчије. Дакле он неће овим измену уговора г. Чађевић наводи улицу васину ту господо и несме да буде макадам јер смо ми казали да макадам буде онде, где неће бити коцкасте калдрме.

Даље је речено, да се дешава облак од прашине. И то неће бити јер је он обећао удесити кола, које ће у исто време и поливати пут и с тога смо се и ми у томе сложили и одобрили

То сам имао да кажем ради објаснења г. Чађевићу који може бити није чуо за ову тачку извештаја.

И. Цветановић. Г. Капетановић рече да је скупљи макадам од обичне калдрме. То јесте. Али оправке су на њему лакше и много јефтиније. Макадам може да служи 20—30 година са врло малим поправкама а калдрма где је саобраћај не може да издржи ни 4—5 година. Макадам се са мало шљунка и камена може да поправи, калдрма не. Кад би била калдрма јефтинија, верујте да концесионар не би тражио макадам, али он мисли о оправци доцнијој па увиђа колико га јефтиније кошта макадам од калдрме.

Што каже г. Чађевић да ће од макадама да се прави прашина, то стоји. Ја ни-

сам много света прошао али сам био у две три вароши у којима има трамвај и видео сам да они макадам имају само онде где је и улица насута макадамом иначе према врсти калдрме.

Познато је да се на макадаму образује прашина, блато и нечистоћа која се тешко уклања и ја не би могао пристати да је ми без нужде имамо.

С. Чађевић. Ја знам да је прво постављање макадама увек скупље али оправка његова доцније јефтинија је и лакша него код калдрме. Ја поуздано знам да концесионара трамваја није никако и кренула на овај корак удобнија возња публице него он рачуна прво на јефтиније оправке а и на то што ће његова кљусад боље очувати плоче и копите на макадаму него на калдрми. За то се макадам и гради. Он не штеди дакле путнике нити се брине како ће да јој прибави уживања у возњи, већ гледа само свој интерес. Ако му није интерес главна цел, онда нека направи пут од асвалта — ми ћемо му то дозволити. Тако ће штетити и плоче и копите својих коња, а и публика ће угодно путовати без прашине.

Са тога ја не бих могао пристати на захтев концесионара. Ми видимо да са Београд нагло развија. Неће проћи много времена па ћемо и у улицама где смо поставили обичну калдрму правити коцкасту и зар да дозволимо концесионару да нас он кљука прашином?!

У осталом ја мислим да је концесионар био дужан да овај услов још раније изнесе а не сад пошто је уговор већ одобрен.

М. Капетановић. Па и то г. Чађевићу што рекосте ви мало час: да ће неке улице да се замену другом калдрмом, коцкастом, и то је предвиђено и ево шта се вели у извештају. Ми нисмо дали да буде свуда макадам него смо рекли: ако би се доцније у некој улици где је обична калдрма, поставила коцкаста, у таквима ће се и макадам код трамваја, заменити коцком.

Бојазан од прашине — одпада дакле.

Р. Драговић. Ја сам хтео да упозорим на наследственост која се овде показује. Вели се макадам је бољи од сваке калдрме а г. Капетановић сад објасни да ће се он заменити коцком чим се негде обична калдрма замењује коцкастом. Зашто би се то чинило да је макадам бољи?

М. Капетановић. Макадам је упоређиван с обичном данашњом, а не коцкастом калдрмом. У осталом што се једнако говори о некаквоме блату и прашици од макадама с тим треба да смо успокојени јер се концесионар обвезује да сам чисти блато и праšину трамвајском линијом и ја сам уверен да ће те бити тако вршено да ћемо с чистоћом збиља моћи бити задовољна.

Љ. Јовановић. И ја сам хтео да кажем то што је и брат Илија поменуо с тим додатком да кад би се линија трамвајска поливала како концесионар вели, да би онда водоводи требали да служе само за њега. И са тога ако је већина вољна да се овај његов захтев испуни, онда нека се захтева да он одустане од права да може трамвајем носити терете.

С. Милићевић. Ја би био за то да се овај захтев концесионара не прими јер би био штетан по здравље грађанства. Ми смо њему дали многа права и ослободили га од многих обвеза па би било штетно да и овде попуштамо

И. Цветановић. Г. Капетановићу могу да кажем да ја нисам много вароши прошао, али сам био у Пешти па сам видео да онде где је коцкаста калдрма ту је и линија трамвајска коцкаста, где је обична калдрма, ту иста таква и само онде где је сва улица од макадама ту је и линија од макадама.

Председник. Чини ми се да о појму: шта је калдрма има неких песугласица. За то да се објаснимо. Калдрма то је реч грчка која значи добар пут — калос долос.

Код нас је појам калдрме само оно што има обичан ломљен камен с којим је улица калдрмисана. Дозволите ми да кажем да је погрешно имати такав појам. Калдрма не мора бити од ломљеног камена већ може бити и од коцкастог, може бити дрвена, може бити од асвалта, може бити бетонска, па може бити и од макадама — од ситног камена. Као што видите калдрме има разне врсте и одиста се једна зове макадам и то је калдрма од ситног камена добро набијеног и ту на тој калдрми возња је олакшана. Ми сад имамо на калимегдану једну такву улицу. Ту се прво мете ломљен камен па онда несак па се то ваљком утврди и људи воду и да пешаче да се возе том калдрмом пре него ли обичном.

С тога дакле ваља напустити то уверење да је макадам рђав и да ми можемо невога натерати да толике просторије прави калдрмом обичном која тако честе оправке потребује и квари много код трамваја.

Он вели да ће да направи сталну добу калдрму. То је рачун господо. С тога вас молим, кад хоћемо да радимо какав посао, треба да га радимо солидно. Још нешто. Код наше калдрме од ломљеног камена кад прођу теретна кола камен се расклимата па често и испадне. Код трамвајских линија он мора да утврди, а то је баш нама потребно. Не треба ми томе да се противимо.

Ј. Петковић. Ја имам баш макадам пред моје кафане. Добро је начињен и ја ипак кад би могао ја би диго и на место њега поставио калдрму. Никако не може да се држи чисто. И кад је суво време онда је прашина, а ако посипаш водом оно блато, и непрестано излазе каменчићи тако да ћу га чишћењем цео доћи.

Р. Драговић. Ја би имао да кажем на говор г. председников, да је он лепо објаснио, шта је калдрма, само је у његовом говору пала једна реч као да се овде за инат неприма макадам. Држим да нико овде не седи да тера инат, него да каже по свом убеђењу.

Председник. Ја се ограђујем од тога и велим да то нисам мислио.

И. Цветановић. Мало пре је речено, да сам ја казао, да ће калдрма скупље да кошта него макадам. Ја сам истина то казао, али сам то казао због смрада и блага итд. Ако он хоће да направи макадам као што је у Пешти онда је боље да направи од смоле и тако му можемо дозволити. Овакав макадам као што га имамо нећу никад дозволити, јер то и није макадам.

А. Шток. Макадам се употребљује и у другим великим европским варошима. Ја знам у Минхену. Тамо је $\frac{1}{3}$ пута од макадама.

С. Чађевић. Г. Шток не може никад доказати, да се од макадама мање прави прашина него од калдрме. Кад он наводи на пример Минхен, онда ја му наводим Беч.

У Ако је предузимачу стало до лепе вољње, онда нека метне асфалт или бетон.

А. Шток. За макадам је обвезан да полива, а за калдрму није, и тако пређе бити прашине на калдрми гди се неполива, него по макадаму гди се увек полива.

М. Капетановић. Ја тражим да се ова ствар сврши. Само ћу да опоменем господу на ово: да ће он обдржавати чистоту боље него што сад ми радимо, а ако то не би учинио ми ћемо онда њега за враг. Ви се сећате какве су сграшне казни у уговору, па ако не врши како треба ми ћемо га казнити без сажалења. Односно прашине он каже, да ће доиста удесити кола, која увек поливају, а блато ће скидати.

Н. Р. Поповић. Обично се дешава да по нека ствар у одбору има таку судбину, да буде у одбору одбијена без икаквих разлога. Такву исту судбину има и овај концесионар трамваја. Ја ћу само да потсетим одбор на ово: Колико је било мука при прављењу уговора за трамвај и колико кад је говорено у начелу о трамвају и колико ево сад око ове тачке коју концесионар тражи да испод шина трамвајских буде макадам. Кад се предузимач обвезује, да макадам чисти и полива, онда нема бојазни да ће бити прашине и нечистоће. Кад би београдске улице биле тако чисто да би само тај макадам чинио прашину и нечистоћу онда би ја противницима казао да имају право, него не допуштају да испод шина буде макадам, али кад се зна да нас дави прашина толико година и то не што има макадама него што не чистимо улице, онда овде о прашини не може бити ни речи због чега би и овако лепену уставнону онда напустили. Као год што има прашине од макадама кад се не чисти тако исто има прашине и од калдрме кад се не чисти ма била она и коцкаста. За то је доказ Дубровачка улица. Обе стране олука затрпане су прашином. Кад се оваки услов ставља за поливање макадама ми ћемо се доцније уверити, да ће он бити бољи од калдрме. Неки су чак напоменули, да ће нам трошити воду, па лепо, ако троши он ће то платити. С тога ја мислим да су разлози, изнети против комисијског мишљења тако мали а немају ни техничких разлога, да не треба на њих се ни обазирати. Они се ухватили само за прашину па једнаво вичу, прашина прашина и ништа друго.

Навод Петковића, да увек бива блато кад год се макадам залије, даје очевидног доказа, да он никад исти и нечисти и за то и јесте блато, кад прашину полије.

М. Велизарић. Многи од госпоре који су говорили против макадама веле да не дозвољавају да се мења уговор; а неће да разуму баш то, да се овде не дира у уговор, него се хоће да по уговору регулише систем трасе да би се по томе могао саставити план за пругу.

М. Велизарић. Овај предлог иде у корист општине, јер кад се неби одобрио макадам, онда би општина морала о своме трошку да калдрмише сву површину улице куда трамвај пролази а то би изнело преко 90.000 дин. Ако пак одобримо макадам општина уштеђује 90.000 дин. јер би се макадам правило о трошку трамвајског друштва.

Цветковић вели да концесионар тражи макадам за то што је одржавање истог по концесионара јефтиније. Ама, госпоре, ако је јефтинији за концесионара биће доцније јефтинији и за општину кад пређе трамвај

у општинску својину а и сада јер не би морала да чини толики издатак за калдрмисање. Што се тиче прашине ми ћемо је и без тога имати довољно и у краљ Милановој и у Васиной улици, јер она не долази од саме калдрме него се доноси са друма топчидерског и са свих страна где нема калдрме. Па и коцкаста а и обична калдрма да ће доста прашине и више него макадам за то, што између појединих каменова има доста бразда испуњених песком и прашином који ветар диже као и са макадама.

М. Јанковић. Ја имам само да напоменем то да се и из говора г. Капетановићевог види да ће да буде прашине. Јер кад је не би било па што би концесионар казао да ће он понети на колима воду којом ће да полива линију?

Г. Никола Поповић вели да против захтева концесионаревих није чуо никаквих техничких разлога. То је истина. Али ми говоримо ипак како јесте а што нисмо техничари то није наша кривица. За што нису бирани техничари ако и обична памет не може овде да буде довољна? Ми чинимо што мислимо да треба и треба још боље очи да отварамо те да нам с правом не кажу да је ово луда кућа, будале и тд. како већ неки из пакосни брбљају по чаршији.

Ако дакле може бити без прашине да дозволимо, ако не може онда нека он чини како ми хоћемо и како треба.

М. Капетановић. Концесионар пристаје да увек замени макадам коцком чим ми у којој улици направимо коцкасту калдрму. То је доста и треба му дозволити да има макадам онде где није коцкаста калдрма.

М. Јовановић. Мени се чини да је се више него што треба говорило о овоме питању. Нека госпоре сматрала су за дужност да и по 5 пута говоре о овоме ма да су и у два пута могли свршити.

Ја кад погледам на план Београда куда има проћи трамвајска траса, увиђам да ћемо великом већином имати коцкасту калдрму, само линија до Топчидера, гробља, и тд. биће без, ње са тога мислим да нема те бојазни коју госпоре наводе да ће бити велике прашине итд. У свим улицама које су насељеније и живље саобраћајем, биће коцкасте калдрме ако не одма а оно доцније а човек је пристао да одма удари и сам коцке чим ми калдрму обичну заменимо коцкастом. У осталом он је пристао и да полива улице где трамвај пролази и уколико он захвата те нема отуда бојазни од прашине.

С тога требало би једном решити ствар — црно или бело те да се више не отеже.

С. Чађевић. Да одговорим прво г. Поповићу који рече да су разлози против захтева концесионарова мизерни ништави! Госпоре, мислите ли ви да је нама све једно ако имамо улицу калдрмисану коцкастим ваменом, обичним ломљеним или макадамом? Ја држим да није све једно имати покривену улицу једном сталном компактном масом, или масом најситнијих камених делова и прашине. И кад се држи да је макадам тако штедљив а без мане, зашто се не би улице у опште правиле шњиме? Истина је да је за коње бољи макадам, али за људе не и да се он брзо квари и образује слој слата или прашине — неће нико спорити. Дакле ту нема мизерних разлога.

Но како овим својим захтевом концесионар покушава да доуни уговор у своју

корист, то је сад згодан моменат да и ми поправимо један став у уговору који говори о праву концесионаревог да носи и терете трамвајем. То је тако важна ствар да би је требало изоставити и кад концесионар тражи измену у овоме тражимо је и ми у томе.

Г. Никола се радује што су вели, установљене многе ствари, а ја велим: камо среће да нису јер би ми финансијски много боље стајали. С тога ваља од сад отврати аргусове очи те да се после не чешемо иза ушију и са тога ни један искрен разлог не може бити ни излишан ни мизеран како г. Никола рече.

Љ. Јовановић. Ја мислим да је боље да ово не дозволимо него да после дајемо на лекове и апотеке кад нам пород, услед прашине и нечистоће буде јектичав.

И. Цветановић. Кад овај концесионар по речима г. Капетановића хоће да нам нешто добро учини, онда нека начини пут сав од бетона па да му кажемо фала.

Ј. Петковић. Што каже г. Поповић да ми нисмо чистили пред кућама па смо за то имали прашине, то не стоји: Не. Ми смо у ратарској улици имали макадам али смо га заменили калдрмом јер се нисмо могли да курталишемо прашине. И са тога ја не дам да он квари калдрму па да удара макадам.

Н. Р. Поповић. Ово што каже Петковић: у нашој ратарској улици био је макадам и ми смо гледали да га се курталишемо, то верујем, али мислим да је то био макадам од ташмајданског камена. Је ли тако? (јесте! смех!) Дакле то није био макадам. То је једно. Друго: овај исти одбор дозволио је да буде макадам у више улица: у Душановој, у кнез Милошевој и другима; овај одбор оставља макадам у путу ка гробљу, па шта би сметало да га и овде дозволи кад предузимач хоће да га полива и држи чисто тако да можемо њиме бити потпуно задовољни.

М. Капетановић. Могао би још ово рећи, Кроз васину улицу — ту је коцка, дакле ту неће доћи макадам; кроз Душанову улицу, ту је и сада макадам — даље линијом топчидерском и ту је већ макадам — па железничким путем — кроз бочаревску ул., ту ће бити макадам — а кад и сад тако стоји са макадамом онда не треба ни говорити даље о овој ствари.

Председник. Ја ћу ставити па гласање и то овако. Ко је за извештај комисије гласаће за, а које за мишљење мањине гласаће против. (Настаје гласање. Почне, по реду како су одборници записани у протоколу гласали су овако: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, и 18, за, а 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20 и 21, против)

Гласало је 13 одборника против а 8 за и тако усвојено је мишљење мањине да се неусвоји макадам.

М. Капетановић. После оваког решења сигурно неће бити трамваја,

Председник. Немојте се радовати ни ви који сте против ни ви који сте за, кад се овако дешава.

М. Капетановић. Г. председниче изнесите онај акт о балванској улици.

Председник. Односно тога могу вам казати, да су излазиле комисије и од мин. грађевина и од одбора и на послетку се сагласиле на нешто средње и то је мин. грађевине учрпао у нивелациони план. Сад

је то министар грађевине спровео мин. унут. дела, а овј нама као надлежним на усвојење. Изволте чути писмо министрово. (Секрет. прочита)

Илија Цветановић. Ја се сећам како је у први мах било решено за балканску ул. — После се почело да ради и почело се одмах говорити по вароши да Вулковић и Бранковић неће дати да се то изврши јер им се квари кућа, и министар и општина иду им на руку. Због тога је улица застала с радом, па се сад види, да је истина што се говори. Кад је дакле њима учињено по вољи онда треба и свима.

М. Капетановић. Немојте давати ником савете кад незнате како је ишла ствар.

Милутин Марковић. Ми смо и раније говорили о овој ствари и одредили смо комисију да извиди ову ствар са нарочитом изјавом, да линију не мења никако, сем ако се погрешка деси која се мора исправити. По првој нивелацији чудим се како је могло бити онако уређено да су изашли басамца. По другој нивелацији видимо да се отишло у другу крајност.

Сад је у улици нивелациона линија добро изведена и може се саобраћају олакшати. У овоме раду није се гледало ко ће се помоћи, дали Вулковић и Бранковић или неко други. Сад су се у овоме сви грађани сложили и задовољили и више неће бити тегобе ни за кога.

Стеван Чађевић. Ја имам само то да кажем, да је нивелација коју сам ја правио измењена. Нивелацију у балканској улици изменио је грађански савет. Ваља разликовати нивелациони план од нивелесте. Ја сам предложио једно а то је прошло кроз тех. комисију после министру грађевине кроз тех. одбор, па онда у грађевински савет. Ја сам удесио да се ублажи пад, а после је измењено и улица је постала саобраћајна за тешке терете. Сад смо нас осморица изменили и удесили како је најбоље.

Председник. Више нема пријављених говорника.

Усвајали одбор овако по овом акту? (Усваја).

Седница је закључена.

Састанак овај трајао је до 10 часова по подне.

држан 17. Јуна 1891 год.

Председник. Састанак је отворен. Молим вас саслушајте протокол последњег састанка. (Секретар прочита) Усваја ли одбор састав протокола? (усваја)

Марко Велизарић. Имам једно питање.

Познато је да се приход од такса за преглед проститутака дели на три дела, један добија болница, други добија општина, а трећи лекар.

Чуо сам, да приход од тога што припада општини и болници није предат општини, већ стоји код самих лекара. Тај приход износи преко 3—5 хиљада динара. Држим да не би требало да се толико дуго задржава рачун од тога прихода, него да се нареди: да свакад после сваког свршеног прегледа, приход што припада општини и болници преда општинском суду, да га по закону распореди и пошаље коме припада. С тога би молио председника да ми каже, да ли је заиста тако, па ако је, онда да гледа да се та ствар што пре регулише.

Председник. Могу вам казати, да ја још нисам по томе упознат, но спремићу се да у идућој седници одговорим. (Прима се)

С. Милићевић. Данас сам био у једној комисији, па радећи тамо приметно сам, да је Јован Буковић заузео пут један општински. То треба да се извиди.

Друго. Заузео је општинску јаругу. Сви људи и комшије ондашње тврде, да је то било општинско земљиште. На сред јаруге направио је обор и заузео воду и одатле ову пушта те трује и осталу воду која служи за другу стоку.

Молио би, да се избере једна комисија да види, како је он могао да присвоји општинско имање.

Димитрије Најдановић. И мени је познато, да је заградио то земљиште као своју својину, али да ли је то његово или није то не знам.

Јован Петковић. Има 10 година, како је он купио то место и од кад га је купио заградио га је и да је његово има и решење. Више је комисија излазило и налазиле су да је то земљиште општинско. Слажем се са мишлењем г. Симе, да се избере комисија.

Коста П. Михајловић. Да се одреди комисија и да тражи од њега тапију.

Милутин Марковић. Ја мислим да овде није потребна комисија. То све може да изводи општински суд, па да реферисе одбору, и кад се то изврши, онда ће се видети треба ли комисија или не треба.

М. Капетановић. Добро би било да ту присуствује и општински инжињер, и кад неко покаже тапију да му се одмах премери земљиште и онда ће видети одговорали тапији.

А. Одавић. Како сам ја сазнао, тај заузимач нема мере земљишта, него у тапији стоји између комшије тога и тога

Председник. Усваја ли одбор да суд ово са инжињером изводи (усваја)

Сад прелезимо на дневни ред.

На дневном реду има више хитних предмета који чекају за решење одборско. Међу тим стварима ја сматрам за своју дужност да вам изнесем по други пут на решење извештај комисије одржане за трамвај.

На основу општинског закона, нарочито чл. 46. овлашћен је председник да по други пут износи на решење предмет, ако би се ранијим решењем шкодило интересима општине и државе и да га у одбору расветли како би се добило друго решење.

Ово питање трамвајско држим да је такве природе, да треба да се реши по други пут у одбору: може ли предузимач употребити макадам онде где ће трамвај пролазити, јер ако би се то одбило, општени би се општински интереси, пошто је доста око тога посла рађено и ако се не би ово усвојило, све би то пропало.

Комисија је то питање довољно објаснила у своме извештају. Она је већином гласова нашла, да се предузимачима може дозволити употреба макадама између тима само улицама у којима је калдрма од обичног ломљеног камена а гди је коцкаста калдрма ту да се не одобри, већ да ту остану коцке међу шинама. У том мишлењу већине има и мишлење мањине која хоће свуда камен, а не одобрава макадам.

Налазим да би ваљало ово мишлење већине још један пут проучити и усвојити га због тога, што општина има много пос-

лова и много задатака да изврши, па је потребно да се трамвај што пре одпочне.

Међутим односно онога мишлења, које се овде у одбору појавило, да је макадам шкодљив по здравље, ја сам се и о томе постарао, да се и оно боље расветли, па сам то питање изнео лекарима на оцену и они су поднели своје мишлење и слажу се с оним, што је већина комисије казала. Изволте чути мишлење лекара. (Секретар чита —

Ја сам ово мишлење лекара тражио с тога, да се одклони бојазн, да ће макадам правити праšину и блато. Молим вас да сада о томе говоримо.

Сима Милић. Ако правимо макадам као што се досад правио, онда мислим да се тај санитарски извештај не може усвојити. А ако се направи другаче што код нас нема и да буде добар онда се немамо чега бојати од макадама.

Б. Новаковић. Ја не схваћам смисао овога члана законског као председник. По њему ја разумем други случај а не интересе који су по речима председниковим могу крњити донесеном одлуком прошлог састанка. Овај члан говори о позитивним случајевима, дакле кад се рони, кад се штети интерес општински, а не кад се замишља да се може крњити неки интерес, о коме се не зна да ли ће га бити и о коме је на прошлим седницама вођена дебата, те таква одлука донешена. Кад би смо усвојили овакав преседанс, по коме би једна седница мењала већ свршена решења друге, то би нас одвело врло далеко и ја на то не бих могао пристати.

Председник. Овде је, како ја ствар схватам, начелно питање о томе: може ли председник да изнесе по други пут једно питање на решење кад је оно већ решено? Г. Ђока сматра да не може а ја ћу прочитати члан закона којг, чини ми се, говори против његовога, а за моје гледиште. У чл. 46 закона о општинама стоји: „Председник суда извршује решења одбора. У случају ако нађе да решења општинског одбора вређају који општински или државни интерес, он може задржати од извршења и враћа их одбору на нови претрес показујући му узроке за што се не могу извршити.“ Сад долази друго питање, питање о томе да ли се нашим решењем крње интереси општине? Ја мислим да се крње тим пре што је у општинском одбору највише ударано на један појав који ће, мислило се, бити опасан по здравље, што је се ударало на рђав утицај праšине, што стручна лица не налазе. Дакле јасно је да је донето решење на погрешној предпоставци и да га у интересу здравља треба изменити. Дакле да макадам неће бити убитачан за здравље ја сам поверио једној лекарској комисији и она је казала да ломљена калдрма, што се тога тиче, не стоји тако како је владало први пут мишлење. И то је важно мишлење било за мене покуда, да вам ствар изнесем по нова на решење јер мислим да неће нико тврдити да о здравственим интересима не треба водити бригу.

К. Главинић. Г. Милићевић је говорио о макадаму као да ће га општина градити а то не стоји него ће га правити предузимач трамваја. Он узима на себе да га направи да буде добар а дужност је општине да предузимача натера и веже да он одржава макадам у таквоме стању да не буде праšине ни блата. У осталом ја

сам уверен да ћемо увек више блата и прашине имати свуда где ми будемо водили старање о чистоћи него где то буде чинио предузимач. Он ће то чинити у своме интересу; интерес ће да га гони на одржавање чистоте. Општина ако почне да чисти чистиће то једанпут а они могу и по два и по три пута на дан да чисте.

Дакле што се тиче здравственог гледишта ту не може бити штете никакве, међутим ђудма је лакше да поставе трамвај преко мадакама, пошто је незгодно удесити калдрму од ломљеног камена између шина. Њих на то гони њихов интерес али се тим не крпе ни општински као што вам је комисија изјавила. Најзад, дозволте ми, господо, да вас упитам: за што одређујете стручне комисије кад им мњења не вермате. Боље је и неодређивати их, него ствари одма решавати у одбору без мњења, јер то значи изазвати комисију да се бакће и луна главу па одбацити јој то мњење.

Јов. Петковић. Ја налазим да је ствар једном решена и да не треба више да се решава. Ја знам да не може мити бољег макадама него што је онај за ново гробље па и он није без прашине кад је суша и блато кад је кишно. Ја би, кад би се могло, због тога све путове калдрмисао

Д. Најдановић. Г. Петковић греша кад замишља да ће бити после нечистоће као и сад. То бити неће јер ће концесионар да чисти своју пругу.

Б. Новаковић. Овај члан 46 закона о општинама разуме само позитивна решења а не и она негативне природе. Само у таквом случају кад би се позитивно решење косило са законом и интересима општинским; могло би се обуставити од извршења а овде је решење негативне природе и нема шта да се извршује, по томе нема примене овога чл. 46.

М. Капетановић. И ако писам правник мислим да одговорим на тумачење чл. 46. од стране г. Новаковића. Он вели да је ово решење негативне природе и да се тиме не крпе никакви интереси општински. А ја мислим да се крпе. И председник је казао да су то з правствени интереси, здравље које се штети. Санитетска комисија дала је мишљење противно прешлом схватању одборске већине; то је један обзир; а други је новчани обзир са кога би смо требали да изменемо ово решење.

Ако дозволимо ово што концесионар, односно компанија гражи, ми ћемо имати око 40 — 50000 дин. уштеде на калдрми коју ће он правити о своме трошку иначе би и то општина морала правити и платити.

И зар и при свем том некоме није јасно да би се прошлом одлуком крпили интереси општине?!

То је једно. Друго: комисија има да поднесе још нешто што није имала при руци кад је писала реферат. То су ови планови који су данас од концесионара стигли из Париза. Из њих се јасно види: да је на три места у Француској овакав трамвај са мадакамом подигнут.

Дакле ово није ништа ново него онако како је у француској и кад Французи могу да приме макадам, може и одбор београдске општине да га прими за Београд и то само за оне улице ди нема коцкасте калдрме.

Да вас уверим, да ово није наше лично мишљење, него мишљење које је и на зв. паду, ево видите.

Ф. Васиљевић. Председник има на уму интересе општинске у томе, што би ми морали правити калдрму међу шинама о свом трошку, а овако ће сам предузимач направити макадам о свом трошку и урек ће неговати и чистити. Због тога смо ми и одобрили да се употреби макадам — и сад треба одбор сасвим да одобри.

(наставак се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Ишле су из штампне књиге: „Облици својине у нашој историји средњег века, од Владислава Рибникара, и „Бјографија и државничка радња Вука Бранковића и Милоша Обилића“ од Ж. М. Романовића. Цена је свакој један динар.

Обе су ове књиге награђене од општ. Београдске видовданском наградом према оцени академског савета Велике Школе као ваљене и корисне књиге.

Штампане су о трошку општине Београдске и могу се добити у свима књижарама.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-20 д
б) За неуздан шпархерд	0-20 „
в) За узидан „	0-40 „
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0-50 „
д) За чишћење димњака од два спрата	0-20 „
ђ) За чишћење простог димњака	0-10 „
е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пећима	0-10 „
ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пећима	0-20 „
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-75 „

II. ИЗВОЖЕЊЕ ВУВРЕТА:

а) За собу и кујну или мањи дућан са собом	0-20 д
б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0-60 „
в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1-00 „

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЛАРА И НУЖНИКА:

а) Од кубног метра	12-00 д
б) Од акова	0-60 „

IV ГРОВАРИНА:

а) Гроб за децу	7 дин.
б) Гроб за одрасле	1 „
в) Мала гробница	555-2 п. д
г) велика гробница III реда	998-80 п. „
д) Велика гробница II реда	1099-32 п. „
е) Велика гробница I реда	1684-57 п. „

VI. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња	12-90 д
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња	4-90 д
в) Мртвачка кола нова са 2 коња	36-90 „
г) Мртвачка кола нова са 4 коња	72-90 „

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до	5 д
б) За свирање са певањем вешака од 1 концерта	5 „
в) За свирање аженског (оркестр) Дамен-Калеле	20 „

II.	
а) За 1 игранку у локал I-ог реда	15 д
б) За 1 игранку у локал. II-ог реда	10 „
в) За 1 игранку у локал. III-ег реда	„

III.

а) За панораму на дан	5—10 д
б) За разне представе и показивање вештина, невно	10—50 „
в) За менаџерије и музеуме	5—15 „
г) Циркус од представе	10—20 „
д) За забаве „Тингл-Тангл“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера	50— „

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

а) Буре од 3 акова	00-5 дин
б) Буре од 6 акова	00-10 „
в) Буре од 9 акова	00-15 „

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 20 до 25 Септембра

ТЕЖИНА	Ч Е Г А	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		ДИН.
	Брашна пшенична	— —
745	Брашна кукурузна	— —
8 42 157	Пшенице	16-50
52879	Кукуруза	12—
171.216	Ражи	16-50
690.15	Јечма нова	11—
40.755	Овса	10-40
4.445	Пасуља	25—
7.854	Кромпира нова	11—
2.312	Арнаџица	20—
4.211	Црна лука	11—
81	Бела лука	42-50
39.618	Шљива сувих	27-50
61 045	Круш и раз. воћа	22—
	Јабуска	— —
1074	Ораја	35—
11.122	Грожђа	40—
	Воће разно	— —
	Сочива	— —
2.679	Сира	100—
613	Кајмака	145—
103.570	Сена	5-50
4.240	Сламе	2-50
371	Масти	130—
	Рибе фришке	— —
5-183	Свиња дебелих	85—
	Сува меса	— —
	Меса говеђа сиров	— —
81	Длаке говеђе	— —
	Црева урађена	— —
	Костију	— —
	Будеље	— —
	Коже раз	— —
7 562	Цемент	— —
10.000	Катрана	— —
	Креча	3-40
51.230	Ђумура дрвена	8—
4-698	Угљена камена	— —
170.285	Камено разно	— —
31.500	Дрвенарије разне	— —
81.16	Вина	44—
	Ракије комове меке	— —
204	„ шљивове меке	60—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.